

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 17-11-43480 גרינברג נ' אזרן ואח'

תיק חיצוני:

בפני בפני כב' השופט הבכיר, רמזי חדיד

תובע אופיר גרינברג, עו"ד
באמצעות ב"כ עוה"ד יעקב פלדשטיין

נגד

נתבעים 1. חן אזרן
2. מאור איצקוביץ
באמצעות ב"כ עוה"ד רון אביב

פסק דין

מבוא ועובדות מוסכמות:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26

1. בפניי תביעה כספית בעילת לשון הרע, לפיה התובע מבקש לחייב את הנתבעים בתשלום סך של 150,000 ₪.
2. התובע הינו עו"ד במקצועו, ובמועדים הרלוונטיים לתביעה הוא היה תושב שכונת נווה שאנן בחיפה. בבעלות חמותו של התובע גן ילדים ופעוטון באותה שכונה בשם "הגן המשפחתי" ובו מועסקת אשתו (להלן: "בעלת הגן" ו-"גן הילדים" בהתאם).
- הנתבעים הינם בני זוג ובמועדים הרלוונטיים לתביעה שהו ילדיהם בתקופות שונות בגן הילדים.
3. ביום 09.11.2017 פרסמה הנתבעת בדף הפייסבוק שלה פוסט בו העלתה טענות עובדתיות שונות נגד גן הילדים, זאת מבלי לציין את פרטיו (להלן: "הפוסט"). אלה הטענות שעלו בפוסט:
  - הילדים אינם בטוחים בגן הילדים.
  - בעלת הגן שכנעה את הנתבעת כי דברים שאמרו ילדיה כנגד היחס שקיבלו בגן הילדים הינם המצאה ומשחקים.
  - בעלת הגן מסכנת את הילדים ופוגעת בכבודם על בסיס יומי.
  - ילדי הצהרון מוסעים על רצפת רכב ההסעות של גן הילדים.
  - נאסר על הילדים להשתמש בשירותים לאחר ניקויים החל משעה 15:00.
  - נאסר על הילדים להוריד את המים בשירותים ולשטוף ידיים כדי לא להעיר את התינוקות הישנים בסמוך.
  - בעלת הגן שיקרה ביחס למספר הילדים לו התחייבה.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 17-11-43480 גרינברג נ' אזרן ואח'

תיק חיצוני:

- 1 - הילדים מקבלים בארוחת בוקר כריך ללא כלום ולארוחת צהריים ערימת פחמימות
- 2 דלוחה, ובעלת הגן אמרה לילדים לומר כי נקניקיה היא קבב.
- 3 - בשונה מכלל הילדים, נכדה של בעלת הגן השוהה במקום מקבל אוכל מבושל וטרי.
- 4 - צוות גן הילדים צועק על הילדים, משפיל אותם ומשתמש בפניהם וכלפיהם בשפה גסה
- 5 ולא ראוייה.
- 6 - גן הילדים מעסיק עובדות מבלי לבדוק את הרקע שלהן, ובמקום הועסקה, בידיעת בעלת
- 7 הגן, אסירה משוחררת עם רישום פלילי שריצתה עונש מאסר על ניסיון רצח.
- 8 - ילד המגיע לגן הילדים בשעה 07:00 נדרש לשבת על כיסא מבלי לזוז עד לשעה 08:00.
- 9 - הילדים מוענשים במניעת אוכל או הליכה בגשם יחפים.
- 10 - כל צוות גן הילדים מאפשר לדברים לקרות ומשקר להורים.
- 11
- 12 כמו כן הנתבעת חתמה את הפוסט באלה המילים:
- 13

14 **"לא חשבתי כי יש מפלצות אלו בעולם. אני כותבת את הפוסט הזה כי אני נלחמת**

15 **היום, לא עבור ילדי הפרטיים, הם כבר בטוחים ומוגנים, מתאוששים לאט**

16 **מהטראומה.**

17 **אני נלחמת עבורכם, עבור אותם הורים שעדיין בוחרים לא להאמין.**

18 **תאמינו!"**

19

20 4. הנתבע עשה שיתוף לפוסט והפוסט קיבל תהודה וזכה לתגובות רבות אשר ברובן, אם לא

21 כולן, היו בגנות גן הילדים. כמו כן, בחלק מהתגובות, הנתבעת התבקשה לחשוף את פרטי גן

22 הילדים, אולם שני הנתבעים סירבו לעשות זאת.

23

24 בין יתר התגובות לפוסט, פורסמה תגובה בעד גן הילדים תחת פרופיל פיקטיבי בשם DROR

25 "BRNFELD(להלן: "הפרופיל הפיקטיבי"), הפותחת במילים אלה: "נורא והיום (כך במקור

26 – ר.ח.) לקרוא תגובות של 'עדר' ההורים שישר אצים רצים לקבל כל אמרה כאילו דברי

27 אלוהים הם, מבלי לדעת שיש בכלל שצד שני (כך במקור – ר.ח.) ומבלי לשמוע את

28 הסיפור....". בהמשך, הכחיש הכותב מכל וכל טענות שעלו בפוסט נגד גן הילדים, טען כי

29 כותבת הפוסט – היא הנתבעת – הרעיפה בעבר שבחים על גן הילדים והוסיף באומרו כי מדובר

30 "בשטות ולשון הרע" תוך התייחסות פרטנית לטענות שעלו בפוסט. לסוף תגובתו קרא הכותב

31 ".... לא להיות מושפע כמו 'עדר' אחרי אינטרסים נקמניים שיומם המשפטי יבוא עוד יבוא

32 ואז את כל הדברים שנרשמו ונטענו יופרכו אחד אחד".

33

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 43480-11-17 גרינברג נ' אזרן ואח'

תיק חיצוני:

- 1 פרסום תגובת הפרופיל הפיקטיבי לעיל גררה אחריה תגובות נוספות, שזכו למענה בפרופיל
2 הפיקטיבי. או אז פרסם הנתבע תגובתו כדלקמן: "אופיר, אופיר, תאגור כמה שתוצה רק אל
3 תשכח לרוץ עם כל השלל בסירת .... הצלה כי הספינה שאתה אליה בדרך למצולות".
4
5 נזכיר, "אופיר" הוא שמו הפרטי של התובע.
6
7 לתגובה לעיל השיב הפרופיל הפיקטיבי, כדלקמן: "אם היית באמת מכיר אותי היית יודע כי
8 שכופים עליי מלחמה, אני לא אשב בחיבוק ידיים, ולמצולות אנחנו נראה מי בסופו של דבר
9 יגיע, הדף סופג הכל, האספסוף המתלהם יעלם ואתה ומשפחתך תשלמו מחיר יקר, ואגב
10 מי זה אופיר?"
11
12 תגובתו של הנתבע לא איחרה לבוא, והוא פרסם תגובה כדלקמן: "אם אתה פרופיל אמיתי
13 ואתה לא מי שאני טוען שאתה, אז למה לך לתעד את התגובות? אתה תסתתר מאחורי
14 פרופיל פיקטיבי כי אתה מפחד לחשוף את עצמך... כי אתה יודע טוב מאוד, כמוני, שלך
15 ולשותפך יש המון מה להסתיר!!!" (ההדגשה אינה במקור – ר.ח.).
16
17 הפרופיל הפיקטיבי לא נותר חייב והוא פרסם תגובתו, כדלקמן: "אני לא יודע מי אתה חושב
18 שאני, אני להבדיל ממך, את המשפט אני ינהל (כך במקור – ר.ח.) לא בכיכר העיר מול
19 האספסוף האידיוט אלא מול הגורמים הרלוונטיים".
20
21 כמו כן, כאשר אחת מהמגיבות בשם "Leeah Lee Bearmak" שאלה את הפרופיל הפיקטיבי
22 מדוע הוא מתייחס רק לתגובותיו של הנתבע ומתעלם מיתר המגיבים לפוסט, הוא השיב
23 באומרו: "כי הם חלק מהקודקודים שמפיצים את השקרים ואתם Leeah Lee Bearmak
24 המגיבים לא יותר מ'עדר', קולקטיב שלא חושב, אספסוף נגרר ומתלהם, זה למה".
25
26 6. יודגש, כי תביעה דנן אינה מוגשת ביחס לטענות שעלו במסגרת הפוסט נגד גן הילדים, אלא
27 ביחס לדברי הנתבע בתגובותיו כמצוטט לעיל, בהן הוא ייחס את הפרופיל הפיקטיבי
28 ל"אופיר", משמע, לגישת התובע, לו עצמו, ולאמירה כי הוא שותף, כביכול, לצוות גן הילדים
29 במעשים הנטענים בפוסט.
30
31 7. להשלמת התמונה יצוין כי במקביל להגשת תביעה דנן, הגישה בעלת הגן נגד הנתבעים
32 ואחרים לבית משפט השלום בחיפה תביעת לשון הרע על סך של 1,000,000 ש.ח. וזאת בת"א
33 33871-11-17 (להלן: "התביעה המקבילה"). בפסק הדין שניתן על ידי כב' השופטת סיגלית
34 מצא, התביעה המקבילה התקבלה באופן חלקי והנתבעים חויבו, יחד עם אחרים, בתשלום

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 17-11-43480 גרינברג נ' אזרן ואח'

תיק חיצוני:

1 פיצוי בסך של 50,000 ₪, הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד (להלן: "פסק הדין"). על פסק הדין
2 הוגש ערעור לבית משפט המחוזי בחיפה ובמסגרתו ניתן פסק דין על דרך הפשרה, לפיו הופחת
3 הפיצוי שנקבע בפסק הדין והועמד על סך של 30,000 ₪ (להלן: "פס"ד בערעור").
4

טענות הצדדים בתמצית:

5
6
7 8. לטענת התובע, הוא נהג לבקר בגן הילדים לעיתים רחוקות ולרגל טיולים ואירועים כמו
8 מסיבות יום הולדת לילדיו. לאחר שילדי התובע עזבו את גן הילדים, ביקוריו במקום התמעטו
9 אף יותר ומעורבותו בנעשה בו היתה אך במקרים חריגים. כך לדוגמא, כאשר אחד ההורים
10 תקף את אשתו של התובע פיזית על רקע האשמת בעלת הגן בהסעת ילד אחד מעל המותר
11 ברכב ההסעות, התובע הגיע למפגש הורים שהתקיים בגן הילדים מחשש לשלום אשתו, אולם
12 לבקשת הנתבע הוא עזב את המקום. לפיכך, אין לומר כי התובע היה שותף בגן הילדים
13 ולטענות שעלו נגד הגן במסגרת הפוסט.

14
15 הוסיף התובע וטען כי על אף ששמו של גן הילדים לא פורסם על ידי הנתבעים, הרי מחלק
16 מהתגובות עולה כי זהותו היתה ידועה לאותם מגיבים, מה גם ומדובר בהורי ילדים ששהו
17 בגן הילדים. יתרה מכך, הפרופילים של הנתבעים פתוחים לכל ובהם מופיעות תמונות של גן
18 הילדים ופרטים אודות מיקומו. לאור כל אלה, וכפי שנקבע בפסק הדין, ניתן היה לדעת לאיזה
19 גן ילדים מתייחס הפוסט. הוסיף התובע וטען כי אף בהעדר פרסום שם משפחתו על ידי
20 הנתבע, הרי בשל נישואיו לבתה של בעלת הגן, ומאחר ואשתו עבדה בגן הילדים, הוא היה
21 מוכר בשכונת נווה שאנן כמי ששייך למשפחתה, ולפיכך ניתן היה לזהות אותו באמצעות שמו
22 הפרטי שפורסם על ידי הנתבע את זהותו.
23

24 התובע מפנה לכך כי בפסק הדין נקבע כי הטענות שעלו בפוסט נגד גן הילדים מהוות לשון
25 הרע, ולגישתו, כאשר הנתבע ייחס לו "שותפות", אזי הוא הוציא את דיבתו רעה. בהקשר זה
26 התובע מפנה לכך כי הנתבעים הודו במסגרת חקירתם הנגדית בהליך זה, לראשונה, כי אין לו
27 כל חלק במעשים ובהאשמות המועלות נגד גן הילדים במסגרת הפוסט.

28
29 התובע מבקש שלא לתת אמון בגרסת הנתבעים והעדה מטעמם, גבי רינת ירדן (להלן:
30 "רינת") בשל סתירות שעלו בהן ומאחר ותצהירי עדותם הראשית של הנתבעים זהים.
31

32 במסגרת הדיון בתביעה ביקשו הנתבעים לחשוף את פרטי הפרופיל הפיקטיבי ובנדון טען
33 התובע כי הדבר אינו רלוונטי למחלוקת בתביעה וכי התעקשות הנתבעים לעניין זה גרמה
34 לסרבול והתמשכות ההליך ללא צורך. בהקשר זה הוסיף התובע וטען כי הוא בחר שלא להגיב

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 17-11-43480 גרינברג נ' אזרן ואח'

תיק חיצוני:

- 1 לפוסט באמצעות הפרופיל האמיתי שלו, על מנת למנוע זיהוי רחב יותר של גן הילדים, ועל כן
2 הוא נעזר בפרופיל הפיקטיבי כדי לפרסם תגובות לפוסט.
3
4 ביחס לסעד המבוקש, טען התובע כי לאור חומרת הפרסום יש לחייב את הנתבעים במלוא
5 הפיצוי הסטטוטורי הקבוע בחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965, בצירוף הוצאות ההליך
6 ושכ"ט עו"ד.
7
8 9. לטענת הנתבעים, דין התביעה להידחות מהטעם הפשוט כי אזכור שמו הפרטי של התובע
9 באחת מהתגובות שפרסם הנתבע, אין בו די כדי לזהות אותו באופן וודאי בעיני הקורא, זאת
10 לאור העובדה כי השם "אופיר" נפוץ ביותר והתובע אינו אישיות מוכרת אותה ניתן לזהות
11 באמצעות שמו הפרטי. הגורם היחידי שיכול לעשות זאת הוא הדמות העומדת מאחורי
12 הפרופיל הפיקטיבי, שהינה התובע עצמו, והנה, אותה דמות טענה כי אינה יודעת מי זה אופיר
13 ("ואגב מי זה אופיר?!").
14
15 מטעם נוסף הנתבעים מבקשים לדחות את התביעה, שכן לגישתם בהעדר בקשה לפיצול הדיון
16 בתביעה והיפוך נטל הראייה, אזי על התובע הנטל להוכיח את כל רכיבי תביעתו. דא עקא,
17 התובע לא הוכיח כי תוכן הפוסט מהווה לשון הרע ופסק הדין שניתן בתביעה המקבילה אינו
18 יכול להיות לו עזר, שכן התובע דחה את הצעת הנתבעים במהלך להסתמך על קביעותיו
19 במסגרת הליך זה. מכל מקום, בתביעה המקבילה הוכח כי עיקר הדברים שנאמרו בפוסט היו
20 נכונים, והרי בסופו של יום לתובעים שם נפסק חלק מזערי מהסעד שהתבקש בתביעה.
21
22 הוסיפו הנתבעים וטענו כי אין כל ספק כי התובע הוא הפרופיל הפיקטיבי ובנדון הם
23 מפנים לשלל גרסאותיו והתנהלותו במשפט. כן נטען כי התנהלות התובע בנדון מהווה עבירה
24 של התחזות ותרמית בניגוד לסעיפים 441 ו-56 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, וכן העלאת
25 טענות שאינן נכונות ביודעין, וזאת בניגוד לסעיף 34 לכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה
26 מקצועית), תשמ"ו-1986. כן טענו הנתבעים כי התחזות התובע מהווה הפרת חובה חקוקה
27 בהתאם לסעיף 63 לפקודת הנזיקין, והרי בהתאם לכלל, מעילה בת עוולה לא תצמח זכות
28 תביעה.
29
30 הנתבעים מפנים לנוסח האלים, הבוטה, והמביש בו השתמש התובע בתגובותיו לפוסט ובכתב
31 התביעה ולאיומים שהשמיע כנגד הנתבעים, וביחס למשמעות המונח "שותף" נטען כי אין
32 משמעותו בהכרח שותף עסקי, שותף לפשע או למעשה שלילי כלשהו, אלא הוא בעל
33 משמעויות רבות שונות כגון שותף לדירה, שותף לפעילות ספורטיבית ועוד. כמו כן, בין התובע
34 לבין גן הילדים קיימת שותפות אינטרסים, סוג של שותפות לגורל ולהתמודדות עם הפוסט.
35

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 17-11-43480 גרינברג נ' אזרן ואח'

תיק חיצוני:

1 ככל והתביעה תתקבל, הנתבעים מבקשים להתחשב בעובדה כי רק שמו הפרטי של התובע,
2 שכאמור הינו שם נפוץ ביותר, נרשם בתגובת הנתבע, הוא אוזכר בקבוצת פייסבוק נישתית
3 ומקומית, פרטי גן הילדים לא נחשפו בפוסט וכן להעדר נזק מוכח מהפרסום נשוא התביעה.

דין:

מבוא:

10. המחלוקת בין בעלי הדין מחייבת דיון והכרעה בכל אלה:

- האם תוכן הפוסט ותגובת הנתבע, בה נרשם שמו הפרטי של התובע ויוחסה לו "שותפות" מהווה לשון הרע.
- האם בעקבות פרסום הפוסט והתגובות בעקבותיו, ניתן היה לזהות את גן הילדים והתובע.
- השימוש שעשה התובע בפרופיל הפיקטיבי לצורך פרסום תגובותיו.
- ככל ותתקבלנה טענות התובע ביחס לכל העניינים שבמחלוקת לעיל, יש לבחון את גובה הפיצוי שייפסק במסגרת התביעה.

11. טרם תידונה מכלול הסוגיות לעיל, אתעכב קמעא על התנהלות בלתי נאותה, הראויה לכל גינוי של התובע, אשר בחר לצרף לסיכומיו ראייה חדשה שלא הוגשה במסגרת ההליך. המדובר בתיעוד שיחה נטענת בין הנתבע לבין עדה מטעם הנתבעים שהתקיימה, כנטען, במהלך הדיון בתביעה המקבילה. בנדון, בתי המשפט התריעו לא אחת על תופעה פסולה זו, ובנדון נפסק ב- ע"א 496/89 אל-קאלאב ואח' נ' אוניברסיטת בן גוריון בנגב ואח', פ"ד מה(4) 343, 347 כדלקמן:

"... סיכומים בכתב אינם המקום להביא בו ראיות וטענות נוספות על אלו שהובאו במהלך המשפט, כאשר הייתה שהות לצדדים להתייחס לטענות הן בעל-פה והן על דרך של הבאת עדים".

למותר אפוא לציין כי בית המשפט מתעלם באופן מוחלט מהראייה החדשה המצורפת לסיכומי התובע, ואשר מוטב היה לולא הוגשה מאשר הוגשה.

האם הפוסט והתגובות של הנתבע מהווים לשון הרע:

12. דיני לשון הרע מבטאים מתח ותחרות בין שני ערכים בעלי חשיבות ממדרגה ראשונה: זכותו של אדם לשם טוב ופרטיות מחד וחופש הביטוי מאידך.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 17-11-43480 גרינברג נ' אזרן ואח'

תיק חיצוני:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

ב-בג"צ 6126/94 סנש נ' רשות השידור, פ"ד נג(3), 817 (להלן: "בג"ץ סנש") נפסק לעניין שמו הטוב של האדם כדלקמן:

"אכן, הזכות לשם הטוב של האדם היא ערך יסודי בכל משטר דמוקרטי. היא תנאי חיוני לחברה שוחרת חירות. היא מבוססת בין השאר על הצורך בהערכה פנימית, בגאווה אישית ובהכרה אישית בין בני אדם" (שם, עמ' 832 ב').

ובהמשך;

"הגוזל את רכושי עשוי לפצות אותי בממון. הגוזל את שמי הטוב גוזל גם את טעם קיומו. שמו הטוב של האדם קובע את התייחסותו שלו לעצמו ואת ההתייחסות של חבריו אליו. הוא קובע את יחסה של החברה אליו. הנכס היחיד שיש לרבים – בין המכהנים ברשויות השלטון ובין הפועלים במגזר הפרטי – הוא שם הטוב. הוא יקר להם כחיים עצמם. כך לגבי אנשים חיים. כך לגבי המתים" (שם, עמ' 832, ד-ה').

גם ב-רע"א 4447/07 מור נ' ברק בע"מ (פורסם בנבו), חזר בית המשפט על ההלכה לעיל והוסיף באומרו:

"שמו הטוב של האדם – המוניטין שצבר לעצמו במהלך חייו – הוא נכס מקניינו, הנרכש לעיתים בעמל רב ולאורך זמן. הוא מהווה ביטוי חשוב לכבודו של האדם; הן כבוד במובן honor, לאמור – ההוקרה וההכרה הנובעים ממעמדו בחברה אליה הוא משתייך, והן כבוד במובן dignity, לאמור – ערכו הפנימי של האדם. שמו הטוב של האדם מאפשר לו להימנות על בני הקהילה, ובכך להגשים את עצמו ולעצב את אישיותו" (שם, סעי' 17 לפסק הדין).

באשר לחופש הביטוי, בבג"ץ סנש לעיל חזר בית המשפט על שלל ההלכות שנקבעו לעניין חשיבות הערך של חופש הביטוי, ופסק באומרו:

"חופש הביטוי הוא מערכיה היסודיים ביותר של מדינת ישראל כמדינה דמוקרטית. חופש הביטוי נתפס על ידי הדמוקרטיה כזכות 'על', 'עילאית'... יש לה 'מקום של כבוד בהיכל זכויות היסוד של האדם'... חופש הביטוי הוא 'חלק בלתי נפרד מהאתוס המשפטי שלנו'... אכן חופש הביטוי מהווה 'ציפור נפשה' של הדמוקרטיה" (שם, עמ' 829 ה'-ו').

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 43480-11-17 גרינברג נ' אזרן ואח'

תיק חיצוני:

13. המתח והתחרות בין שני הערכים לעיל – השם הטוב והזכות לפרטיות מחד וחופש הביטוי מאידך – מחייבים מלאכת איזון, והרי חוק לשון הרע הוא פלטפורמה בה נעשה האיזון הנ"ל.

בסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע הגדיר המחוקק את לשון הרע, באומרו:

"לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

1. להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצידם;
2. לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;
3. לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;
4. לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו".

סעיף 2 לחוק מגדיר פרסום מהו, כדלקמן:

- א. פרסום, לעניין לשון הרע – בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר.
- ב. רואים כי פרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות –
  1. אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת הנפגע;
  2. אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות, להגיע לאדם זולת הנפגע".

14. בפסק הדין המנחה אשר ניתן ב-ע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ ואח' נ' הרציקוביץ', פ"ד נח(3), 558 (להלן: "פס"ד שוקן") נקבע כי יש לנתח ביטוי במסגרת עוולת לשון בארבעה שלבים שונים, כמפורט להלן:

- א. בשלב הראשון יש לשלוף מתוך הביטוי את המשמעות העולה ממנו לפי אמות המידה המקובלות של האדם הסביר, משמע, פרשנות אובייקטיבית, ולברר האם מדובר בביטוי הגורם להשפלתו של פלוני בעיני האדם הסביר. בנדון יש לייחס לביטוי את המשמעות הסבירה של המילים לפי הקשרן, תוך התחשבות באופייה של הסוגיה ובהתאם לתפיסות מקובלות של האדם הסביר. ודוק, אם בית המשפט נתקל בקושי פרשני, עליו להעדיף את הפרשנות שלפיה הביטוי איננו מהווה פרסום לשון הרע.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 17-11-43480 גרינברג נ' אזרן ואח'

תיק חיצוני:

- 1 ב. בשלב השני יש לבחון האם מדובר בביטוי העונה על ההגדרות שבסעיפים 1-2 לחוק.
2 בהקשר זה יש להתחשב בזהות הנפגע מן הביטוי ולבחון באם מדובר באיש ציבור או
3 שמא באדם פרטי. ככל ומדובר באיש ציבור, יינתן משקל רב יותר לחופש הביטוי על
4 חשבון השם הטוב.
5
- 6 ג. בשלב השלישי, וככל שמתקיים השלב השני, יש לבחון באם למפרסם עומדת אחת
7 ההגנות הקבועות בסעיפים 13-15 לחוק איסור לשון הרע. לעניין זה יוער כי בהתקיים
8 אחת ההגנות הקבועות בסעיף 13 לחוק, הפרסום אינו מהווה עבירה פלילית או עוולה
9 אזרחית. מאידך, נקודת המוצא בסעיפים 14-15 לחוק היא כי הפרסום מקים עבירה
10 פלילית או עוולה אזרחית של לשון הרע, אף כי בהתקיים אחת ההגנות הקבועות
11 בהם, המפרסם לא יחויב בדין.
12
- 13 ד. בשלב הרביעי והאחרון יש לבחון את גובה הפיצוי המגיע לנפגע מפרסום לשון הרע,
14 אם בהוכחת גובה הנזק ואם בהעדר הוכחה כאמור.
15
- 16 על אותה הלכה חזר בית המשפט ב-דנ"א 2121/12 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין ואח' (פורסם
17 **בנבו**) (פסקה 20).
18
19 מן הכלל אל הפרט.
20
- 21 15. טענת הנתבעים כאילו התובע לא הוכיח כי תוכן הפוסט מהווה לשון הרע, אינה בדין יסודה.
22
- 23 תוכן הפוסט והעובדה כי הוא פרי עטה, ליתר דיוק פרי מקלדתה של הנתבעת, אינם שנויים
24 במחלוקת בין בעלי הדין. כפי שנקבע בפס"ד שוקן לעיל, פרשנות המשמעות העולה מהפוסט
25 הינה פרשנות אובייקטיבית בהתאם לאמות המידה של האדם הסביר.
26
- 27 במקרה דנן, הנתבעת העלתה במסגרת הפוסט טענות קשות נגד גן הילדים (בהמשך תידון
28 השאלה האם מהפוסט ומהתגובות היה ניתן לזהות את גן הילדים) לרבות הטענה כי הוא
29 מסכן את הילדים ופוגע בכבודם על בסיס יומי, ילדי הצהרון מוסעים על רצפת הרכב, האיסור
30 המוטל על הילדים להשתמש בשירותים החל משעה 15:00, הגשת ארוחות דלות ולא מספקות
31 לילדי הגן, זאת להבדיל מהארוחות מהן נהנה נכדה של בעלת הגן, ועוד ועוד. אין ספק כי
32 ההאשמות שהוטחו בגן הילדים כמפורט לעיל משפילות את האדם אליהן הן מופנות ועושות
33 אותו מטרה לשנאה, בוז וללעג בעיניי הבריות והן עלולות לפגוע במשרתו, בעסקו ובמשלח
34 ידו.
35

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 43480-11-17 גרינברג נ' אזרן ואח'

תיק חיצוני:

- 1 אומר אפוא מעתה, תוכן הפוסט עונה להגדרת המונח לשון הרע בסעיף 1 לחוק.
2
- 3 16. כזכור, תביעה דנן אינה מוגשת בגין הטענות שהועלו בפוסט כנגד גן הילדים, כשלעצמן, אלא
4 בשל העובדה כי באחת מתגובותיו יחס הנתבע למי שהסתתר מאחורי הפרופיל הפיקטיבי
5 שותפות, באומרו: "כי אתה יודע טוב מאוד, כמוני, שלך ולשותפיך יש המון מה
6 להסתיר...". נשאלת אפוא השאלה מה המשמעות הסבירה והאובייקטיבית של לשון זו
7 במקרה דנן.
8
- 9 17. בניסיון להבהיר את משמעות המונח שותף בהקשר לתובע, טען הנתבע בתצהיר עדותו
10 הראשית, מוצג נ/5, כי התובע נכח בפגישה שהתקיימה בגן הילדים והיה מעורב בה (שם, סעיף
11 9 לתצהיר), כי הוא היה מעורב בתביעה המקבילה (שם, סעיפים 10-13 לתצהיר), ובסעיף 28
12 לתצהיר, הוא טען באומרו:
13
14 "אנחנו כאמור לא משפטנים ולא התייחסנו להגדרות משפטיות של 'שותף' או
15 'שותפות', אנחנו כמו מרבית המשתמשים בפייסבוק, לא מדברים בו בשפה
16 'משפטית' אלא מדברים עברית רגילה, שבה אדם שמשותף עצמו במאמצים של
17 אדם אחר, מי שמשותף את עצמו במלחמות של אדם אחר, מי שרואה בנזק שנטען
18 שנגרם לאדם אחר, כאילו היה נזק נגרם לו עצמו, שותף לנזק, ומי שרואה בפיצוי
19 (שהוא מקווה שיינתן) לאדם אחר, כאילו הוא פיצוי שיקבל בעצמו, שותף לפיצוי,
20 והחייב יהיה 'משועבד אליו' אומר בבירור 'אני שותף של אותו אדם', עד כדי כך
21 פשוט".
22
- 23 הנתבעת העלתה בתצהיר עדותה הראשית, מוצג נ/4, טענות דומות, אם לא זהות, לטענות
24 הנתבע לעיל. כמו כן, להוספת נופך לשותפות הנטענת של התובע בגן הילדים טענה גב' רינת,
25 העדה מטעם הנתבעים, בסעיף 6 לתצהיר עדותה הראשית, מוצג נ/6, באומרה:
26
27 "הבעל של רינת, אופיר, היה הרבה מאוד בגן ותרם לאווירה הכללית של 'משפחה',
28 למרות שלא היה איש צוות רשמי. הוא תמיד היה מאוד מעורב בענייני הגן של
29 חמותו ובו עובדת אשתו, היה שעות רבות בגן, עושה דברים עבור הגן, ראו אותו
30 תמיד בטיולים ובמסיבות. אופיר פשוט היה חלק מהנוף.... בין אם ישב עם רינת
31 בתוך הגן ובין אם הסתובב בתוך החצר".
32
- 33 18. טיעון הנתבעים באשר למשמעות המונח "שותף" במקרה דנן מתעלם מההלכה הפסוקה, כפי
34 שנקבע בפס"ד שוקן, לפיה יש לייחס לביטוי את המשמעות הסבירה של המילים לפי הקשרם,
35 תוך התחשבות באופי הסוגיה בהתאם לתפיסות המקובלות של האדם הסביר.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 17-11-43480 גרינברג נ' אזרן ואח'

תיק חיצוני:

1 כזכור, הפרשה החלה עם פרסום הפוסט בו הועלו האשמות כנגד גן הילדים והתגובות השונות
 2 שפורסמו בעקבותיו, לרבות תגובת הנתבע בה פנה לפרופיל הפיקטיבי והשתמש במילים
 3 "שלך ולשותפיך יש המון מה להסתיר!!!". המשמעות הרגילה של הדברים הנ"ל בעיניי
 4 הקורא הסביר ובהתאם למבחן האובייקטיבי הינה כי מדובר בשותף, כביכול, להאשמות
 5 ולטענות שעלו בפוסט נגד גן הילדים וכי אותו שותף עושה יד אחת עם צוות הגן על מנת
 6 להסתיר את הדברים. מנגד, טענת הנתבעים כאילו הכוונה היא לשותפות אינטרסים בין מי
 7 שמסתתר מאחורי הפרופיל הפיקטיבי, הלא הוא התובע, לבין גן הילדים, אינה עולה מתוכן
 8 הדברים ואין לקבלה.

9
 10 חיזוק למסקנה אליה הגעתי לעיל מצאתי בפער שבין טענות הנתבעים ביחס למעורבותו
 11 האינטנסיבית של התובע בנעשה בגן הילדים ובהיותו, כביכול, חלק מהנוף, לבין עדותה של
 12 העדה מטעמם, רינת, בתשובה לשאלה מה הקשר בין התובע לבין גן הילדים, לפיה: "הוא
 13 נשוי לבת של הגננת" זאת ותו לו. כמו כן, גם משנשאלה העדה שאלה ישירה באם זה הקשר
 14 היחידי של התובע לגן הילדים, היא מסרה תשובות מסויגות ביחס למעורבותו והיותו "חלק
 15 מהנוף", זאת באומרה:

- 16
 17 ש. מה הקשר שלו לגן?
 18 ת. הוא נשוי לבת של הגננת.
 19 ש. זה הקשר היחיד?
 20 ת. תסבירי לי את השאלה.
 21 ש. את אמרת שאופיר מאוד מעורב ונמצא שעות רבות בגן, שאלתי מה הקשר
 22 שלו לגן?
 23 ת. הוא החתן של גבי ובעלה של רינת.
 24 ש. הוא עובד שם?
 25 ת. למיטב ידיעתי לא.
 26 ש. הוא חלק מהצוות שם?
 27 ת. למיטב ידיעתי לא.
 28 ש. הוא איש מקצוע?
 29 ת. כן, הוא עזר לה בדברים שם. כשאני הייתי שם פעמיים הוא עזר לה עם
 30 המחשב, ועוד פעם הוא תלה משהו בפניה של הגן אני חושבת שזה היה
 31 מאווררים.
 32 ש. הוא איש מקצוע ככה הכרת אותו?
 33 ת. לא, הכרתי אותו כבעלה של רינת, הוא היה מגיע לתת לרינת אוכל או
 34 להביא את הילדים של רינת בדרך לגן, מהגן. הם כבר לא היו בגן אבל הם
 35 היו מגיעים לפעמים.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 43480-11-17 גרינברג נ' אזרן ואח'

תיק חיצוני:

- 1 ש. מה הכוונה חלק מהנוף?
 2 ת. כמו שאת מסתכלת על מקום שאת רגילה להיות בו אז ידעתי שהוא יהיה,
 3 אני בחיים לא החלפתי איתו מילה ואני יודעת עליו לא מעט כי הוא היה
 4 בתוך השיח של הגן.
 5 ש. הוא השתתף בשיבות?
 6 ת. הוא השתתף בחגים, בטיולים, בכל.
 7 ש. בשיבות צוות הוא השתתף?
 8 ת. אני לא הייתי חלק משיבות צוות ואני לא יכולה לדעת את זה.
 9 ש. על סמך מה את אומרת את זה אם בפועל לא נכחת שעות רבות בגן?
 10 ת. בשעות שבהן נכחתי וראיתי את הנוף ראיתי את אופיר לא מעט ואפילו
 11 הרבה. זו התחושה שלי ומה שראיתי" (שם עמ' 36 החל משורה 21
 12 לפרוטוקול הדיון) (ההדגשות אינן במקור – ר.ח.).
 13
 14 ודוק, בחקירתם בבית המשפט, אישרו שני הנתבעים את המובן מאליו, לפיו, התובע לא היה
 15 שותף למעשים המיוחסים לגן הילדים כנטען בפוסט. בנדון העידה הנתבעת באומרה: "אופיר
 16 לא שותף למעשים הרעים שקרו בגן הוא היה חלק מהנוף בגן בבוקר, לא טענתי מעולם כי
 17 אופיר הרים יד ומנע אוכל מהילדים" (שם, עמ' 27 שורה 27 לפרוטוקול הדיון). כמו כן, העיד
 18 הנתבע באומרו: "... לא הוא (התובע – ר.ח.) עשה את המעשים שעליהם אנחנו מגנים
 19 בפוסט..." (שם, עמ' 33 שורה 7 לפרוטוקול הדיון).
 20
 21 19. משבאתי לכלל מסקנה כי הפוסט מהווה לשון הרע, ומאחר ולתובע יוחסה שותפות לטענות
 22 שעלו במסגרתו נגד גן הילדים, הרי מן הסתם יש לומר כי עסקינן בפרסום לשון הרע נגד
 23 האחרון. בהקשר זה ראוי להבהיר שניים אלה:
 24
 25 - אין חולק כי בזמן אמת שני הנתבעים יצאו מנקודת הנחה כי התובע הוא זה שמסתתר
 26 מאחורי הפרופיל הפיקטיבי וכותב את התגובות תחת אותו פרופיל. לפיכך, משכתב
 27 הנתבע באחת מתגובותיו "אופיר, אופיר" הוא התייחס לתובע עצמו. דא עקא, על מנת
 28 לקבוע כי הנתבעים עוולו כלפי התובע בעוולת לשון הרע, יש לדון, בין היתר, בשאלה
 29 שבמחלוקת, באם ניתן היה לזהות את גן הילדים והתובע מקריאת הפוסט ואזכור שמו
 30 הפרטי בתגובת הנתבע. סוגיה זו תידון בהמשך.
 31
 32 - הנתבעת לא העלתה כל טענה להעדר אחריות בשל העובדה כי הנתבע, ולא היא, פרסם
 33 באחת מתגובותיו את שמו הפרטי של התובע. בנסיבות העניין, אין צורך לדון בסוגיה זו.
 34
 35

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 17-11-43480 גרינברג נ' אזרן ואח'

תיק חיצוני:

זיהוי גן הילדים והתובע:

20. בסעיף 3 לחוק איסור לשון הרע, תחת הכותרת "דרכי הבעת לשון הרע", נקבע כדלקמן:

"אין נפקא מינה אם לשון הרע הובעה במישרין ובשלמות או אם היא והתייחסותה
לאדם הטוען שנפגע בה משתמעות מן הפרסום או מנסיבות חיצוניות, או מקצתן
מזה ומקצתן מזה" (ההדגשה אינה במקור – ר.ח.).

מלשון החוק לעיל עולה כי ציון שמו המפורש של מושא הפרסום במסגרת הפרסום אינו תנאי לגיבוש עילת לשון הרע, כל אימת שניתן לזהות אותו באמצעים אחרים. בנדון, נפסק ב-ע"א 1697/11 א.גוטסמן אדריכלות בע"מ ואח' נ' ורדי (פורסם בנבו), כדלקמן:

"...גם אם לצד המידע לא נקוב במפורש שמו של אדם, הרי שיש לוודא כי לא ניתן לזהותו באמצעים אחרים, למשל: אם במסגרת הפרסום נמסרו עליו פרטים מזהים רבים, שעלולים לאפשר להסיק במי עוסק הפרסום... אם נייחס את האיסור לציון שמו של אדם בלבד, 'תיעשה הוראת החוק פלסטר, שהרי די בציון פרטים מזהים רבים כדי שיובהר, במקרים רבים, במי מדובר'... כפי שנפסק בפרשת ג'נין ג'נין, 'דרישת הזיהוי הינה דרישה מהותית ולא טכנית. השאלה אינה האם שמו של אדם צוין באופן מפורש בדברים שפורסמו... דרישת הזיהוי תמולא באותם המקרים בהם מיוחסים דברים שפורסמו לפרט הטוען לפגיעה באופן משתמע מן הפרסום או כתוצאה מנסיבות חיצוניות או משילובם של הפרסום והנסיבות החיצוניות'....

לצורך בחינת השאלה האם ניתן לקשור בין אדם לבין מידע מסוים, הוצע בספרות מבחן ה'דה-אנונימיזציה'. לפי מבחן זה, אם יש בידי גורם כלשהו מפתח שמאפשר לבצע 'הנדסה חוזרת' (reverse engineering), קרי: לשייך את המידע שפורסם לאדם מסוים – אזי יש לומר מלכתחילה כי המידע הוא מידע מזהה.... על כן, כאמור, אין זה הכרחי כי שמו של אדם או תמונתו יופיעו לצד הפרסום; די בכך שניתן לקשור, באמצעים כלשהם, בין המידע לבין אדם ספציפי על דרך ביצועה של 'הנדסה חוזרת'. ברי כי 'הנדסה חוזרת' כזו עשויה להתרחש בעיקר כאשר המידע שפורסם כולל אפיונים מובחנים ומיוחדים...." (שם, פסקאות 21-22 לפסק הדין).

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 17-11-43480 גרינברג נ' אזרן ואח'

תיק חיצוני:

1 במאמר מוסגר יצוין כי ההלכה כמצוטט לעיל נפסקה ביחס לסעיף 2.11 לחוק הגנת הפרטיות,
2 התשמ"א-1981, אף כי נידונה על דרך האנלוגיה דרישת הזיהוי בהתאם לחוק איסור לשון
3 הרע.
4

5 מן הכלל אל הפרט.
6

7 21. אמנם נכון, התובעת לא רשמה בפוסט את פרטי גן הילדים, אולם ניתן היה בנקל לזהות אותו
8 ולצורך כך די היה להיכנס לדף הפייסבוק שלה בו פורסם שמו של הגן ותמונותיו. לא זאת
9 אלא זאת, אין חולק כי על חלק מהחברים בדף הפייסבוק של הנתבעת, נמנים מי מהורי ילדי
10 גן הילדים ואשר מן הסתם יכלו בנקל לדעת באיזה גן ילדים מדובר. כמו כן, מחלק מהתגובות
11 שפורסמו לפוסט עולה כי המגיבים ידעו באיזה גן ילדים מדובר, וזאת כמפורט להלן:

12
13 - שירה טח בהרט: "מזעזע!! מניחה שאני יודעת כבר באיזה גן מדובר....".

14 - רעות דרום: "שמעתי על זה..."

15 - אבי שניידרמן: "מנחש איזה גן לפי אזרן מגורים" ובהמשך הוסיף אותו מגיב: "תמצאי
16 לבד בתמונות".

17 - רבקה קאופמן: "הגן המשפחתי (שמו של גן הילדים – ר.ח.), לכאורה".
18

19 הנה אם כן, גם בהעדר רישום פרטי גן הילדים בפוסט ניתן היה לזהותו ללא כל קושי.
20

21 22. באשר לזיהוי התובע באמצעות שמו הפרטי, נזכיר כי בעלת הגן הינה חמותו של התובע ואשתו
22 עובדת בגן הילדים. כן אין חולק כי ילדי התובע שהו בתקופות שונות בגן הילדים ולכל הפחות
23 בתור הורה הוא השתתף בטיולים ואסיפות הורים. לא בכדי אפוא, טען התובע כי הוא היה
24 מוכר בתור בעלה של רינת וכחלק ממשפחתה. לא זאת אלא זאת, הרי הנתבעים והעדה
25 מטעמם, רינת, אף הרחיקו לכת וטענו כאילו התובע היה "חלק מהנוף" של גן הילדים, ועל
26 אף כי טענה זו נדחתה, הרי לפחות ביחס למי שהעלה אות – הנתבעים והעדה רינת – די
27 באזכור שמו הפרטי של התובע על מנת לזהות אותו.
28

29 יוצא אפוא כי משניתן היה לזהות את פרטי גן הילדים, הרי הדרך לזיהוי התובע באמצעות
30 אזכור שמו הפרטי קצרה ביותר.
31

שימוש התובע בפרופיל הפיקטיבי

32
33
34 23. גרסת התובע ביחס לזהות העומדת מאחורי הפרופיל הפיקטיבי והקשר שלו לאותו פרופיל,
35 ידעה התפתחות "מעניינת", אף כי מתחילתה ועד סופה הוא לא מסר גרסה ברורה בנדון,
36 כמפורט להלן:

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 17-11-43480 גרינברג נ' אזרן ואח'

תיק חיצוני:

- 1 א. בסעיפים 14 ו-43 לה' לכתב התביעה, הכחיש התובע מכל וכל כי הפרופיל הפיקטיבי שייך
2 אליו והוא לא טען, ולו ברמז, כי הוא כתב את התגובות שפורסמו תחת אותו פרופיל, כולן
3 או בחלקן. על אף זאת, בסעיף 11 לכתב התביעה, התובע כבר ידע לומר כי מדובר בפרופיל
4 מזויף.
5
- 6 ב. בדיון המקדמי שהתקיים בתביעה ביום 28.02.2019 הכחיש התובע באופן מסויג את
7 הקשר שלו לפרופיל הפיקטיבי, באומרו:
8
9 **"אותו דרור ברנפלד שאני לא משייך אליו נכון לעכשיו, שחברי ילך ויוכיח, אין לי**
10 **קשר ישיר אולי עקיף גם לכאורה..."** (שם, עמ' 5 שורה 28 לפרוטוקול הדיון)
11 (ההדגשות אינן במקור – ר.ח.).
12
- 13 ג. בדיון שהתקיים בתביעה ביום 19.06.2019 שוב עלתה סוגיית הקשר של התובע לפרופיל
14 הפיקטיבי, ליתר דיוק, באם הוא פרסם את התגובות תחת אותו פרופיל, וב"כ התובע,
15 בנוכחותו, הודיעה באומרה:
16
17 **"אין לתובע תשובה נחרצת בשאלה האם המפרסם האנונימי שפרסם תגובה לפוסט**
18 **הוא עצמו או מישהו אחר...."** (שם, עמ' 6 שורה 30 לפרוטוקול הדיון).
19
- 20 יצוין, כי טיעון התובע לעיל חמור שבעתיים לאור העובדה כי בהמשך התגלה כי התובע,
21 עו"ד במקצועו, יודע גם יודע מי פרסם את התגובות תחת הפרופיל הפיקטיבי.
22
- 23 ד. ביום 19.06.2019 הגיש התובע הודעה ובסעיף 11 שבה נטען כי: **"התובע לא מכחיש ולא**
24 **מאשר את היותו בעל החשבון של 'דרור ברנפלד'..."** ובסעיף 15 להודעה נאמר: **"...
25 התובע מודיע בזאת כי התגובה נרשמה ע"י אדם מקורב אליו..."**.
26
- 27 ה. במסגרת בקשה 19 עתרו הנתבעים לחשיפת פרטי המשתמש של הפרופיל הפיקטיבי.
28 התובע התנגד נחרצות לבקשה זו ובניסיון למנוע קבלתה הוא הפנה בסעיף 22 לתשובותיו
29 לשאלון שהומצא לו על ידי הנתבעים, שם נטען כי חלק מהאמור בתגובותיו של הפרופיל
30 הפיקטיבי נרשם **"באישורי ובידיעתי"**. ודוק, גם בדבריו הנ"ל הנתבע לא הודה כי הוא
31 עצמו כתב אותן תגובות, כולן או חלקן.
32
33 להשלמת התמונה יצוין, כי בקשת הנתבעים לחשיפת פרטי המשתמש של הפרופיל
34 הפיקטיבי התקבלה, ובעקבות זאת הגישה חברת פייסבוק מידע שהוגש לעיון בית

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 17-11-43480 גרינברג נ' אזרן ואח'

תיק חיצוני:

- 1 המשפט בלבד. דא עקא, מאותו מידע לא ניתן היה לברר את הקשר בין התובע לפרופיל
2 הפיקטיבי.
- 3
- 4 ו. בישיבת ההוכחות שהתקיימה בתביעה נשאל התובע לתגובות שפורסמו תחת הפרופיל
5 הפיקטיבי והקשר שלו אליהן, והוא העיד באומרו:
6
- 7 "ש. אין בן אדם כזה דרור ברנפלד זה פרופיל פיקטיבי ועומד מאחוריו מישהו
8 אחר שמקורב אליך?
9 ת. נכון.
10 ש. אנחנו לא יודעים מה טיב הקרבה ביניכם, אנו יודעים שתוכן הדברים
11 הוכתב על ידך?
12 ת. חלק.
13 ש. כשבן אדם שקורא את הדברים מתרשם שאתה עומד מאחוריהם זה לא
14 מופרך?
15 ת. מי שמעורב בפרטי הגן ובכל המידע שנמסר שם אז כן, מי שידוע יודע...."
16 (שם, עמ' 19-20 החל משורה 31 לפרוטוקול הדיון).
17
18 ובהמשך;
19
- 20 "ש. אם אלה הדברים שלך ואתה כותב אותם תחת שמך או תחת שם פיקטיבי או
21 שאתה מכתוב את זה לאדם אחר, זה עדיין הדברים שלך.
22 ת. חלק מהם כן" (שם, עמ' 20 שורה 11 לפרוטוקול הדיון).
23
- 24 מהמפורט לעיל עולה כי התובע ניסה, יש לומר ללא הצלחה, להרחיק את עצמו מהקשר שלו
25 לפרופיל הפיקטיבי, ומתוכן התגובות שפורסמו תחת אותו פרופיל. רק בעקבות הגשת הבקשה
26 לחשיפת זהותו של מי שעומד מאחורי אותו פרופיל, הודה התובע, אף כי בחצי פה, בקשר שלו
27 לתוכן התגובות שפורסמו תחת אותו פרופיל, הודאה אשר התבהרה אך במעט בחקירתו בבית
28 המשפט באומרו כי חלק מאותן תגובות הוכתבו על ידו והוא עומד מאחוריהן. התובע אינו
29 יכול לאחוז את החבל בשתי קצותיו, מחד, להגיש תביעתו בעקבות תגובות שפרסם הנתבע
30 לדברים שנאמרו תחת הפרופיל הפיקטיבי, ומאידך, לעמוד במריו למסור גרסה פוזיטיבית
31 וברורה עוד מתחילת ההליך באם הוא עומד מאחורי אותו פרופיל ופרסם את התגובות
32 במסגרתו. סוגייה זו רלוונטית למחלוקת בתביעה, שכן, כפי שנקבע בהלכה הפסוקה לעיל,
33 פרשנות תוכן הפרסום נעשית בהתאם למילותיו והקשרם וגם בקביעת גובה הפיצוי יש
34 להתחשב, בין היתר, בתוכן הדברים שפורסמו תחת הפרופיל הפיקטיבי ואשר גררו אחריהן
35 תגובות הנתבע אשר בגינן מוגשת התביעה.
36

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 17-11-43480 גרינברג נ' אזרן ואח'

תיק חיצוני:

- 1 מבלי שישתמע כאילו בית המשפט נותן יד לשימוש שעשה התובע בפרופיל הפיקטיבי, אומר
2 כי ממילא, בדיעבד, לא היתה כל הצדקה לגישתו העמומה והמתפתלת של התובע ביחס לקשר
3 שלו לאותו פרופיל ולתגובות שפורסמו תחתיו. משבחרו התובע וגן הילדים בהגשת
4 תביעותיהם בעקבות פרסום הפוסט, ובכך לחשוף בפני כל את העובדה כי הנטען בו מופנה
5 כנגד אותו גן, אזי השיקול במניעת חשיפת היתר של גן הילדים, אינו רלוונטי עוד ואינו מהווה
6 טעם לגרסאותיו המתפתלות של התובע ביחס לקשר שלו לפרופיל הפיקטיבי ופרסום התגובות
7 שלו תחתיו.
8
- 9 24. ניסיונו הכושל של התובע להסתיר את הקשר שלו לפרופיל הפיקטיבי ולתגובות שפורסמו
10 תחתיו אומרים דרשני, ומחזקים את המסקנה המתחייבת כי הפרופיל הפיקטיבי והתובע חד
11 הם וכי הוא זה אשר פרסם את התגובות באותו פרופיל. בנדון, יש להפנות לחזקה הקבועה
12 בהלכה הפסוקה, לפיה הימנעות בעל דין מהגשת ראייה המצויה בחזקתו ובידיעתו, מחייבת
13 את המסקנה כי לו הוגשה הראייה, היא היתה תומכת בעמדת הצד שכנגד. אין ספק כי במקרה
14 דן התובע יודע היטב מי עומד מאחורי הפרופיל הפיקטיבי ומי פרסם את התגובות באותו
15 פרופיל. לפיכך, משלא טרח לגלות מידע זה מפורשות אלא בתשובות מתפתלות וחלקיות, אזי,
16 חזקה כי הוא הוא זה שעומד מאחורי אותו פרופיל ופרסם את התגובות במסגרתו.
17
- 18 חיזוק למסקנה אליה הגעתי לעיל מצאתי בעובדה כי התובע עושה שימוש במונחים וניסוחים
19 דומים, הן בתגובות שפרסם תחת הפרופיל הפיקטיבי והן בתביעה דן. כך לדוגמא, בעמ' 2
20 לכתב התביעה התובע כינה את המגיבים לפוסט "אספסוף אידיוט – עדר של טיפשים" ובסעיף
21 4 הוא חזר וכינה אותם "אספסוף", ביטויים שחזרו על עצמם בסעיפים 5, 22 ו-42(ד) לכתב
22 התביעה.
23
- 24 25. על אף האמור לעיל, אין לקבל את בקשת הנתבעים לדחיית התביעה בהתאם לכלל, לפיו
25 מעילה בת עוולה לא תצמח זכות תביעה. אנמק להלן.
26
- 27 ב-ע"א 4079/05 הוועדה המקומית לתכנון ובניה-שומרון, נ' מעונה חברה לבניין בע"מ
28 (פורסם בנבו), נפסק כדלקמן:
29
- 30 "הכלל 'מעילה בת עוולה לא תצמח זכות תביעה' מקורו בהשקפה לפיה
31 טובת הציבור מחייבת כי בתי המשפט לא יתנו ידם לאכיפת זכויות ומתן
32 סעדים המתבססים על פעולות אסורות, הנוגדות לחוק. עקרון זה ביסודו לא
33 נועד לעשות משפט צדק בין הצדדים, אלא עוצב למען 'תיקון עולם', ותכליתו
34 למנוע שימוש בבית המשפט כאמצעי למימוש מעשים לא כשרים .....
35 לכלל זה תחולה רחבה בענפי המשפט האזרחי, ובכלל זה בדיני הנזיקין .....

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 43480-11-17 גרינברג נ' אזרן ואח'

תיק חיצוני:

1 הרעיון הטמון בדוקטרינה זו הוא שמי שחטא, אין לתת לו ליהנות מפרי
2 חטאו, דבר העומד בניגוד לתקנת הציבור ואשר יש בו משום 'עלבון למצפון'
3 ..... על פי התפיסה השיפוטית הנוהגת בעת זו, לבית המשפט נתון שיקול
4 דעת אימתי למשוך ידיו מדיון בתביעה שעילתה נגועה באי-חוקיות או אי-
5 מוסריות, ומתי להיזקק לה, חרף הפסלות המכתימה אותה. גבולותיו של
6 הכלל אינם חדים וברורים, ויישומו הלכה למעשה מערב שיקולים שונים
7 שבאינטרס ציבורי, העשויים להשתנות ממקרה למקרה" (שם, פסקה 27
8 לפסק הדין).

9
10 באשר למבחנים ליישום הכלל הנ"ל, נפסק ב-ע"א 2242/03 אברהם ואח' נ' רשאד ואח'
11 (פורסם בנבו), כדלקמן:

12
13 "נוכח הטעם העומד ביסוד הכלל האמור, דחייתה של תביעה שמקורה במעשה
14 בלתי חוקי או בלתי מוסרי תלויה בעוצמתה של הכוונה הפלילית או חוסר
15 המוסריות שבהתנהגות התובע. כן עלינו להביא בגדר שיקולנו אם יש להעניק
16 לתובע סעד גם את הקשר בין המעשה הבלתי חוקי או הבלתי מוסרי לבין התרחשות
17 הנזק. מנגד, עלינו לשקול את האינטרס הציבורי בהטלת האחריות על מזיק אשר
18 גרם לנזק ברשלנותו...." (שם, פסקה 16 לפסק הדין).

19
20 לאותה הלכה ראה גם כן ע"א 11172/05 אלון נ' חדד ואח' (פורסם בנבו) (סעיפים 9-10 לפסק
21 הדין).

22
23 מן הכלל אל הפרט.

24
25 26. כאמור, תביעה דגן מורכבת משני נדבכים: האחד, פרסום הפוסט בו העלתה הנתבעת טענות
26 מטענות שונות נגד גן הילדים, והשני, טענת הנתבע אשר ייחס לתובע שותפות לאותם מעשים
27 והסתרתם.

28
29 הנתבעים לא טענו, מקל וחומר לא הוכיחו, כי לו הגיב התובע לפוסט באמצעות הפרופיל
30 האמיתי שלו ובכך הוא היה חושף את זהותו, אזי הנתבע לא היה מייחס לו שותפות כאמור
31 לעיל. יוצא אפוא כי הסתרות התובע מאחורי הפרופיל הפיקטיבי – היא היא העולה
32 המיוחסת לתובע ובגינה הנתבעים מבקשים לשלול את הסעד המבוקש – אינה מעלה ואינה
33 מורידה בנדון. במילים אחרות, אין קשר סיבתי בין העולה המיוחסת לתובע לבין פרסום
34 לשון הרע נגדו.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 17-11-43480 גרינברג נ' אזרן ואח'

תיק חיצוני:

1 לאור האמור לעיל, לא מצאתי לקבל את בקשת הנתבעים להורות על דחיית התביעה בשל
2 השימוש שעשה התובע בפרופיל הפיקטיבי.

גובה הפיצוי:

3
4
5
6 27. כאמור, הפוסט זכה לתגובות רבות בהן דברי ביקורת כנגד גן הילדים ותמיכה בנתבעת. והנה,
7 בתגובה הראשונה אשר פרסם התובע בפרופיל הפיקטיבי הוא כינה את המגיבים במספר
8 הזדמנויות "עדר" ובהמשך הוא "קינח" את דבריו בכינויי גנאי נוספים שלא הותירו מקום
9 לספק, ככל והיה, באשר למשמעות מונח זה. כך לדוגמא התובע כתב "האספסוף המתלהם",
10 "האספסוף האדיוט" ו-"המגיבים לא יותר מ'עדר', קולקטיב שלא חושב, אספסוף נגרר
11 ומתלהם".

12
13 יתרה מכך התובע עצמו ניסה לגרור את הנתבעים בלשונם כאשר באחת מהתגובות שפרסם
14 בפרופיל הפיקטיבי הוא כתב באומרו: **"אם יש הוכחות אז תצינו את שם הגן שכן תהיה
15 לכם הגנה ע"פ החוק 'אמת דיברתי'. תפרסמו שניזהר גם אנחנו, הרי אין לכם מה לפחד
16 ומה להסתיר אם יש ראיות"**. יוצא אפוא כי מחד גיסא התובע השתמש בפרופיל הפיקטיבי
17 כדי, כביכול, לחוס על גן הילדים ולמנוע את זיהויו הוודאי, אך מאידך גיסא הוא עצמו האיץ
18 בנתבעים ובמגיבים לפוסט לפרסם את פרטי הגן. וכל המוסיף גורע.

19
20 למותר לציין כי השפה המתלהמת, הביטויים המעליבים והניסיון חסר תום הלב לגרום
21 לנתבעים לפרסם באופן מפורש את פרטי גן הילדים, כל אלה יילקחו בחשבון בקביעת גובה
22 הפיצוי שייפסק בתביעה.

23
24 28. התובע מבקש לחייב את הנתבעים בתשלום פיצוי בסך של 150,000 ₪, אף כי לא הוכח כי
25 נגרם לו נזק ממשי בעקבות הפרסום נשוא התביעה. בנדון, הגיש התובע תצהיר עדות ראשית
26 של עו"ד פלדשטיין, אולם בפתח ישיבת ההוכחות שהתקיימה בתביעה הוא הודיע בהעדר
27 התייצבות המצהיר, כי הוא מוותר על תצהירו. בנסיבות העניין, התצהיר הוצא מתיק בית
28 המשפט. על אף זאת, בסעיף 140 לסיכומיו, טען התובע כאילו לא ניתן להתעלם מתצהירו של
29 עו"ד פלדשטיין, כאשר ברור מאליו כי היפוכו של דבר הוא הנכון.

30
31 29. לאור מכלול נסיבות המקרה, לרבות הנימוקים המפורטים לעיל, מצאתי להעמיד את הפיצוי
32 שייפסק לתובע על סך 8,000 ₪. כמו כן, בהתחשב בפער שבין הסכום שנתבע לבין הסכום
33 שנפסק וכן לאור התנהלות התובע וטיעונו ביחס לפרופיל הפיקטיבי, כל צד יישא בהוצאותיו.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 43480-11-17 גרינברג נ' אזרן ואח'

תיק חיצוני:

1 30. לסיכום, הנתבעים, ביחד ולחוד, ישלמו לתובע, סך של 8,000 ₪ וזאת עד ליום 30.01.2022,
2 שאם לא כן הסכום יישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד התשלום המלא בפועל.

3

4 31. במסגרת כתב התביעה עתר התובע לחייב את הנתבעים לפרסם התנצלות על הפרסום נשוא
5 התביעה. דא עקא, בסיכומיו הוא לא חזר על בקשתו בנדון ולפיכך יש להסיק כי הוא ויתר
6 עליה. למעלה מהצורך יובהר, כי בשל התנהלות התובע במסגרת ההליך, כמו גם הלשון הבוטה
7 והמעליבה בה השתמש בתגובות שפרסם תחת הפרופיל הפיקטיבי, ממילא לא היה מקום
8 להיעתר לסעד שהתבקש בנדון.

9

10 ניתן היום, כ"ו טבת תשפ"ב, 30 דצמבר 2021, בהעדר הצדדים.

11

12

רמזי חדיד, שופט בכיר

13

14

15

16

